

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/815/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113233575
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113233575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom H. X, P.O. G. XXX, G., proti odporcovi: I. E., nar. X. X.. XXXX, bytom J. XX, v konaní o zaplatenie 122,61 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 27C/319/2013-48 zo dňa 30. mája 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh vo zvyšku zamietol, vo výroku, ktorým určil neprijateľnosť, a teda neplatnosť zmluvnej podmienky a vo výroku o trovách konania, **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Výroku, ktorým v časti žalobnému návrhu vyhovel, **s a rozsudku okresného súdu**

n e d o t ý k a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 74,81 eur s príslušenstvom, ktoré bolo tvorené úrokmi z omeškania. Vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3. prvej vety Zmluvy o pripojení, uzatvorenej dňa 2. 2. 2010 medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. a odporcom, podľa ktorej „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 2 tejto Zmluvy alebo v čl. 3. v bode 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5. v bode 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 eur.“, je neprijateľná, a teda neplatná. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Šoltésa trovy konania, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku 5,73 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 20,34 eur.

Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že účastníci uzatvorili Zmluvu o pripojení dňa 6. 9. 2010 v súlade s ust. § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Na základe predmetnej zmluvy a v súlade s ustanoveniami tohto právneho predpisu odporcovi vznikla povinnosť zaplatiť cenu za poskytnutú verejnú službu, tak ako bola vyčíslená navrhovateľom, t.j. 74,81 eur. Pretože odporca riadne a včas túto sumu nezaplatil, rozhodol podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka okresný súd o jeho povinnosti zaplatiť úroky z omeškania, ktorých výšku určil podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Okresný súd ďalej konštatoval, že predmetom konania bolo i zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 47,80 eur, uplatnenej na základe bodu 3. uzavretej Zmluvy

o pripojení zo dňa 6. 9. 2010. V tejto časti žalobný návrh navrhovateľa nepovažoval za dôvodný. Konštatoval, že navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca ako dodávateľ dohodnutej služby zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, právny predchodca navrhovateľa menil len jej výšku. Zmluva o pripojení je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená. Právny predchodca navrhovateľa pri jej uzatváraní vystupoval ako dodávateľ a odporca ako spotrebiteľ. Zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute vyhodnotil okresný súd ako neprijateľné, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že v prípade spotrebiteľského vzťahu musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok. V prejednávanej veci v prípade dojednaní o zmluvnej pokute dodávateľ vôbec nerozlišoval situáciu, keď v dôsledku porušenia povinnosti (nezaplatenia ceny za služby) na strane spotrebiteľa dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. 1 mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu za služby hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta bola dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy a ako neprijateľná podmienka sankcionovaná absolútnou neplatnosťou, nemohol okresný súd využiť ani moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ svoj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzoval od neprijateľnej zmluvnej podmienky, z toho dôvodu v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p. určil okresný súd takúto zmluvnú podmienku za neprijateľnú priamo vo výroku rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ bol v konaní čiastočne úspešný, jeho čistý úspech v percentuálnom vyjadrení predstavoval 34,72 %, v tomto rozsahu priznal navrhovateľovi náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie navrhovateľ do výroku, ktorým bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky a žiadal, aby v tejto časti krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že bude jeho žalobnému návrhu vyhovie a výrok o neprijateľnej podmienke zruší. Namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom. Uviedol, že zmluvná pokuta bola dojednaná medzi jeho právnym predchodcom a odporcom v súlade s ust. § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dojednanie bolo dojednaním individuálnym, a preto ani prípadná aplikácia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka by v tomto prípade neprichádzala do úvahy. Dojednaním zmluvnej pokuty sa postavenie odporcu ako spotrebiteľa nezhoršilo, nakoľko nárok na zaplatenie by nevznikol, ak by odporca, bez ohľadu na to, či je alebo nie je spotrebiteľ, si riadne plnil svoje zmluvné povinnosti.

Odvolateľ ďalej namietal závery okresného súdu o „značnej“ nerovnováhe medzi zmluvnými stranami. Zdôraznil, že odporca mal možnosť uzavrieť dodatok k zmluve o pripojení bez doby viazanosti a bez benefitov a samozrejme aj bez zmluvnej pokuty. Právny predchodca navrhovateľa mal v ponuke viacero variant dojednaní dodatku k Zmluve o pripojení, pričom len vyhovel žiadosti odporcu o uzavretie dodatku s výhodami v podobe benefitov a záväzkom doby viazanosti. Dojednanie o zmluvnej pokute tak zodpovedá individuálnemu dojednaniu, a preto nemožno túto zmluvnú podmienku hodnotiť ako neprimeranú. Ďalej namietal, že okresný súd vopred neoznámil posudzovanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, čím mu ako účastníkovi konania bola takýmto postupom odňatá možnosť konať pred súdom. Na záver uviedol, že pokiaľ by sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom okresného súdu o zamietnutí nároku v časti zaplatenia zmluvnej pokuty, vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je nadbytočné. Dôvodom je skutočnosť, že navrhovateľ prevzal tento nárok od právneho predchodcu zmluvou o postúpení pohľadávok, preto neprichádza do úvahy, aby súd prvého stupňa vo výroku svojho rozhodnutia určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. (z titulu ktorého zostal nedotknutým odvolaním nenapadnutý výrok, ktorým bolo čiastočne žalobnému návrhu vyhovie) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

Odvolačný súd sa v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil/zopakoval niektoré podstatné skutočnosti/argumenty. Zároveň v tomto smere prihladol na konkrétne námietky odvolateľa.

Po preskúmaní veci krajský súd dospel k záveru, že je správne konštatovanie okresného súdu, že zmluvná pokuta nebola medzi účastníkmi zmluvy individuálne dojednaná a zmluva a jej dodatok sú typickými štandardnými formulárovými zmluvami, ktoré zásadne podliehajú súdnej kontrole. V prejednávanej veci právny predchodca navrhovateľa zabezpečoval pokutou (v plnej výške) plnenie povinností odporcom počas celej doby viazanosti, pričom nezanedbateľnou je skutočnosť, že pokuta sa vzťahovala na akékoľvek porušenie zmluvnej povinnosti, bez možnosti zmeny zo strany odporcu (spotrebiteľa), preto nedošlo k individuálnemu dojednaniu podmienky. Tento záver je aj v súlade s rozhodovacou praxou väčšiny súdov v analogických veciach, keď ako neprijateľná bola vyhodnotená zmluvná podmienka, keď spotrebiteľ bol viazaný rovnakou výškou pokuty bez ohľadu na to, či došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo na konci viazanosti. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že právny predchodca navrhovateľa ponúkol odporcovi svoje služby štandardnou typovou zmluvou, ktorá bola vopred pripravená a odporca nemal možnosť zmluvné podmienky ovplyvniť. Tvrdenia navrhovateľa, že odporca mal možnosť rozhodnúť sa, aký typ zmluvy uzavrie, nemožno hodnotiť ako individuálne dojednanie zmluvných podmienok, keďže do obsahu samotnej zmluvy nemohol žiadnym spôsobom zasiahnuť a ovplyvniť ich, mohol celú zmluvu iba prijať alebo odmietnuť. Okresný súd postupoval správne, keď využil svoje oprávnenie, vyplývajúce z ust. § 153 ods. 3, 4 O.s.p., umožňujúce mu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Odvolačný súd sa nestotožnil s tvrdením odvolateľa, že takéto rozhodnutie bolo nadbytočné, keďže si nárok uplatňoval voči odporcovi na základe jeho postúpenia z pôvodného účastníka zmluvy. Zväzkovo-právny vzťah sa pojmovo neviaže na pôvodné subjekty, t.j. ani na pôvodného veriteľa, ani na pôvodného dlžníka, okrem prípadov výslovne osobných zväzkov. Občiansky zákonník upravuje všeobecné dôvody zmeny subjektov zväzkovo-právneho vzťahu, medzi ktoré patrí aj postúpenie pohľadávky (§ 524 až § 530 Občianskeho zákonníka). Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho zväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa, nie však k zmene obsahu zväzku. Nový veriteľ (postupník) nahrádza pôvodného veriteľa (postupcu) a nadobúda pohľadávku so všetkým jej príslušenstvom a právami a povinnosťami s ňou spojenými. Vychádzajúc z týchto skutočností krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je ani vzhľadom na to, že pohľadávka vyplývajúca z tejto zmluvy o pripojení bola predmetom postúpenia, nadbytočné.

Krajský súd preskúmaval vecnú správnosť výroku o trovách prvostupňového konania ako závislého výroku a dospel k záveru, že aj v tejto časti je rozhodnutie prvostupňového súdu vecne správne, preto ho potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý si však v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. trovy odvolacieho konania neuplatnil. Z obsahu spisu krajský súd nemal preukázaný vznik trov odvolacieho konania na jeho strane, preto mu ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.